

Izhaja vsako prvo in tretjo
nedeljo meseca; velja:
Za celo leta . . . 2 gold. 50 kr.
Za pol leta . . . 1 " 30 "
Za četrt leta . . . — " 70 "
Posamezni iztisi prodajajo se po
10 kr. a. v.

PRIMOREC

političen in podučiven list.

Vredništvo je v hiši Kall Via
Crocera N.º 1, II. nadstropje, —
Ekspedicija v hiši št. 6 Via Sta.
Lucia.

Naročnina naj se blagovoljno
posilja pod naslovom: V. Raič poste
restante v Trstu.

Povzlično krepke glase domovini v slavo!

NAŠ PROGRAM.

V resnih in osodopolnih časih je zagledal na obalih jadranskega morja „Primorec“ zopet beli dan. Nije še dolgo odkar so nemile okolščine v Trstu izhajajočega Primorca zadušile, ter začasno zakrivale javnosti rane, ktere kalijo življenje tržaškim okoličanom. Okoličani smo žalibog vezani na soseda, kteri ne more spoznati revnega našega stanja, prvih naših potreb, — na soseda delajočega samo za svoje koristi.

Danes je v državnopravnem obziru tržaška okolica zapuščena sirota, ki se brezupno ozira v temno bodočnost. — Narodnost je v življenju vseh ljudstev temelj njih daljnemu razvoju, in ravno preziranje naše narodnosti je zakrivilo, da moramo biti na političnem polju skoro popolnoma mrtvi. Nihče nam ne more oporekati, da imamo v najsvetejšem, — to je: v naravnem pravu — kot prvotni lastniki zemlje, ki je danes v rokah tržaškega municipija, v političnem obziru vsa svojstva boljše bodočnosti.

Za ta uzvišen namen treba nam je pa čvrstih možakov, kteri znajo z naključbami, ki jih prinaša čas, računati in rabiti v pravem hipu sredstva, ki pospešujejo našo stvar. K temu so pred vsemi drugimi poklicani narodni naši zastopniki. Zastopniki, ktere smo si izvolili v mestno svetovalstvo, zavživajo polno naše zaupanje, na moške njihove obljube, ktere so nam storili za čas volitev, naslanjamo se trdno, po njihovem prizadevanju bode naša osoda razpletala se! Zbornica je isti sveti kraj, kjer se imajo zaslišati želje državljanov; pričakujemo torej od naših zastopnikov, da v njej brezobzirno odkrijejo zapreke, ktere ovirajo naš duševni in gmotni razvoj.

To omenivši, izrekamo, da bode „Primorec“ vedno čvrst odmev javnega mnenja v tržaški okolici; odkritosrčno in brez zlobnih namenov bo grajal vse napake, ki ovirajo narodni naš napredek, vedel bo pa tudi ceniti vsako dejanje za naše interese, ktero je vredno prizpoznanja.

Na skrajni straži slovenskih pokrajin, bode „Primorec“ v vedni dotiki z slovenskimi našimi brati in se bode neustrašljivo boril za jugoslovanski program, kteri na drugi strani priobčujemo.

Vse zunanje zadeve, ktere so za nas posebno važne, hoče „Primorec“ po odmerjenem mu prostoru zvesto priobčevati.

Sploh si bode „Primorec“ na vse moči prizadeval, prinašati našemu narodu podučljivega in za življenje potrebnega berila, imajoči vedno pred očmi prve in najnujnejše njegove potrebe.

V izrečenih besedah je težnja našega programa, naš namen je jase, in kdor ga želi z duševnimi svojimi silami podpirati, temu so predeli „Primorca“ blagovoljno odprti.

Bližaje se s srčnimi vošili za novo leto svojim prijateljem, želimo samo, da naše besede najdejo mogočen odmev po vseh krajih, razkosane naše domovine! —

Čestitim bralcem.

Prvo številko našega lista pošiljamo na ogled vsem rodoljubom, od kterih imamo v rokah naslove. Kdor si torej želi naročiti „Primorca“, naj nam blagovoli poslati naročnino do 14. t. m., da mu zamoremo redno pošiljati tudi prihodnje številke.

«Primorec» velja:

Za celo leto 2 gold. 50 kr.
„ pol leta 1 " 30 "
„ četrt " 70 "

Uljudno se tedaj obračamo na vse rodoljube, da naše podvzete podpirajo z obilnimi naročili.

Naročnina naj se blagovoli pošiljati pod naslovom:
„Vekoslav Raič poste restante v Trstu.“

Prusko-francozka vojska.

V Trstu 31. decembra 1870.

Pred našimi očmi se bje vojska, da svet tako strašne še ni videl. Polnih pet mesecev že trpi, in še zmirom se ne ve, kdaj je bo konec. Ker morda še marsikteri bralec „Primorca“ ne ve prav jasno, kakò se je začela in vršila, menda ne bo odveč

ako podamo zdaj po koncu leta kratek pregled tega strahovitega boja. Navadno se misli, da so Francozi začeli, ker je Napoleon boj napovedal. To je pa napačna misel: krivi so enako Prusi, kakor Francozi; kajti ta vojska ni dete enega trenutka, temveč stare in noveje jeze in zavisti med tema dvema narodoma; dolgo se je kuhala in pripravljala, da se je morala enkrat začeti, in rodila bi se bila tudi brez Napoleona.

Prusi so postajali vedno bolj ošabni, odkar so pri Sadovi vrgli Avstrijo na tla, in obnašali so se, kakor bi bili edini gospodje na svetu; Francozi pa, ponosni na svojo dosedanje slavo in navajeni govoriti v vseh prašanjih prvo beselo, tega niso mogli gledati, in obetali so Prusom tako dolgo, da jih hočejo popasti, dokler se to nije zgodilo v resnici. Tako se je vnel boj. Bil je, kakor je znano, od začetka za Francoze jako nesrečen.

Zakaj? Zato le: prvič so Francozi mislili, da bodo imeli s Prusi samimi opraviti, a Bismark je preveril in pregovoril še Bavarskega in Würtemberškega kralja in Badenskega nadvojvoda, da so mu prišli na pomoč; takò je prirastla Prusom lepa podpora, Francozi pa niso niti iskali, niti dobili nobenega pomočnika; — drugič so Francozi obračunali, da so Prusi previsoko, Pruse pa prenizko: zatoraj so posta-

030047483

vili le 400,000 vojakov na noge, Prusi pa 1,000,000, tedaj skoraj trikrat toliko, tako da je bilo v vsaki biski Nemcev pol več; — tretjič je bila za Francoze nesreča, da jim je Napoleon same take ljudi za generale na čelo postavil ki niso imeli niti značaja, niti sreča za svojo domovino, da so le njemu (Napoleonu) pomagali ljudstvo goljufavati in svoje žepe polniti; niso bili pastirji, ampak najemniki, ter so pri prvi priložnosti cele armade in velike trdnjave Prusom prodali.

Tako se je tedaj godilo iz začetka: Francozi so bili zaporedoma premagani, akoravno so se junaško branili, trdnjava za trdnjavo je padla sovražnikom v roke, in na zadnje je prodal Napoleon armado od 130,000 vojakov in Bazaine, njegov general, ki je svoje dni tudi cesarja Maksa v Meksiki ravno tako izdal, on se je podal z 170,000 vojaki; Napoleon sam se je dal vjeti in bil je na Nemško odpeljan. Tako so bili vsi francoski vojaki ali pobiti ali vjeti, Prusi so marširali proti glavnemu mestu Parizu, in nikogar ni bilo, da bi jih bil vstavljal. Tačas je celi svet mislil: „zdaj je vojske konec, saj ni nobene francoske armade več“. Pa ni bilo takisto; Francozi niso taki, da bi se koj takò podali in za milost prosili.

Proglasili so republiko, to je: izrekli so, da je Napoleon zgubil svojo krono, da od zdaj za naprej ne potrebujejo nobenega cesarja, ampak da bodo sami sebe vladali. Potem so poklicali vse mladenčce in može pod orožje, vtrdili so se v Parizu in nabirali po vsej deželi brambovce, da bi branili republiko in njene meje. Od vseh strani so prihiteli možje skupaj ki so si še upali orožje sukati, kakor iz tal so rastle in še rastejo nove armade; vse z veseljem liti v ljuti boj prelivat krvi za drago domovino in njeno staro slavo. Od tistega časa pa Prusom nič kaj prav ne gre izpod rok; dokazano je, da samo vsled hudega mraza in boleznih izgube vsak dan čez 2000 mož; bahali so se, da bodo že oktobra meseca v Parizu, zdaj je pa že novo leto, a še zmirom leže pred mestom, vsi sestradani in mraza trepetajoči in gledajo noter, oni pa vèn.

Po deželi okrog razkropljene na vse strani se

pa popadajo posamezne čete; zdaj zmagajo Prusi, zdaj Francozi. Na tisoče in tisoče jih je že mrtvih in ranjenih na obeh straneh, pa jih še bo: kajti Francoze ne mislijo pred odjenjati, dokler ne preženò sovražnika iz dežele, Prusi pa hočejo po vsej sili, da bi jim Francozi odstopili velik kos dežele in na vrh še plačali Bog ve koliko. Ko bi Prusi ne stavljali tako pretiranih tirjatev, bil bi že davno lahko mir sklenjen. Zato pa tudi celi svet želi, da bi jih Francozi še prav pošteno naklestili in jim iztepli iz glave ošabnost in nenasiteno pohlepnost. Bomo videli, kaj bo; „Primorec“ bo na tem prostoru svojim bralcem zvesto poročal, kar se bo dogodilo na bojišči, kolikor mu bo skromno odmerjeni prostor pripušchal.

Jugoslovanska zveza.

Da so se stari Germani osvobodili, rimskega jarma trebalo je, da je šel Armin in drugi mladenči v Rim, kjer so se naučili od sovražnika sukati orožje, kakor on sam, spoznali so njegove sile in slabosti, in le takò jim je bilo mogoče, da so vrnivši se v svojo domovino in rabivši svoje pridobljene vednosti, svoje rojake oborožili in vodili takò, da so premagali svoje tlačitelje. Vsa zgodovina nam to potrjuje. Ravno taka se je godila Slovanom. Imeli smo silnejšega vruga in ta nas je nesložne enega za drugim podjarmil. Hodili smo k njemu v šolo, spoznali smo njegovo moč in kakovost njegovega boja. Dosti se čutimo močne in izvedene, da se ga znebimo. Nujmo toraj na delo. Prvo pa, ki nam je treba, je sloga, kajti ona jači. Z veseljem vidimo, da se ideja slovanske vzajemnosti vedno bolj okrepuje (razn ene same žalostne izjeme); vse naše gibanje je temu živa priča. Med posamezne izjave te ideje štejemo tudi jugoslavjanske shode v Sisku in Ljubljani. Mi smo se ve da za Jugoslavijo, pa le pod tem pogojem, da se ne ločimo od drugih Slovanov, kakor bi nekteri radi. Programu v Ljubljani sklenjenemu mi pritrjujemo popolnoma.

Da ustrezemo bralcem ki ga morda še niso čitali, priobčujemo ga danes; glasi se takole:

LISTEK.

Novo leto.

Prišlo spel je novo leto;
Kaj je tebi za storit',
Ljubi, stari pismonoša?
Dobro srečo greš vošit.

Kaj da nisem pismonoša?
Da hoditi krog ne smem,
In vse moje srčne želje
Razodeli vsem ljudem!

Vbožcu kmetu bi povedal,
Ki se trudi in poti:
Bodi ti prijazno vreme,
Zemlja mnogo naj rodi!

Želel kupeu bi, mornarju,
Ki se vozi čez vode:
Prizanesi ti nevihta,
Mirno bodi ti morje!

Stopil bi še k rokodelcu
Ki se trudi noč in dan:
Zdrava ti ostani roka,
Umna roka, krepka dlan!

In gospodu bi povedal:

Vedra glava bodi ti,
Toda nikdar ne pozabi,
Da te vbogi kmet redi!

Kamorkoli se oziram,

Tečejo povsod solze,
Da bi vse se posušile,
Moje srčne so želje.

Toda kaj so moje želje!

Ker jaz nisem gospodar,
Ne čez zdravje in bolezen,
Ne čez zemljo in vihar.

Tjekaj gori se ozrite,

Kjer se zvezde svetijo!
Kaj prinese novo leto,
Tam se to sklenilo bo.

Božič in Novo leto.

Mi imamo svoj Miklavžev večer, po severnih krajih pa imajo svoje „božično drevo.“ Na sveti večer se zbere cela družina okoli božičnega drevesa; to je smerečji vrh, lepo zraščeno, z gostimi vejicami. Ta se postavi v sredo sobe; na vsaki vejici goir

- 1) Jedinstvo južnih Slovanov, začeto po postanku naroda, je ostalo skozi vse veke svetovnih dogodkov neprenehoma živo v narodnem čustvu in se javlja proti drugim narodom v jedinstvu jezika.
- 2) Južni Slovani, kateri pod različnim imenom Slovencev, Hrvatov in Srbov živé v deželah monarhije habsburške, čutijo dandenes jednake narodne potrebe. Da se tem zadovolji in tako zagotovi narodni obstoj, zjedinjavajo oni vse svoje moralne in materialne moči ter jih hočejo upotrebovati za svoje jedinstvo na književnem, gospodarskem in političnem polju.
- 3) To svojo odločbo naznanijo državnikom monarhije in vsem drugim narodom, kateri živé v isti državi, da zvedò kako hočejo južni Slovani na vsak postavni način delati za uresničenje svojega jedinstva v navedenem smislu na svojo korist in pravico, nikomur pa na škodo in krivico.
- 4) Južni Slovani v habsburški monarhiji bodo osnovali svoje delovanje tudi na to, kako bi pomagali zadovoljiti v enakih potrebah svojim bratom onstran meje, s katerimi so jedne narodnosti.
- 5) Doseganje svojega namena naslanjajo južni Slovani v monarhiji habsburški posebno na društva in skupščine, na zборе in časopise, da vsak pomaga, kakor, kdar in kjer bode za to prilika.
- 6) Za obvarovanje skupno koristi bodo vsi južni Slovani monarhije habsburške delali sporazumno v vsakem prašanju, ktero se dotiče njihovih zadev.

Jugoslovanska zveza! Lepa misel, to je ena, vresničiti jo, je druga. Prvo, kar je potrebno v ta namen, je to, da stojimo vsi za njo. Res veliko nasprotje bode našla, le vstrašiti se ga ni treba. Prva se ga je vstrašila, v Novem Sadu izhajajoča "Zastava". Splošna prikazen je pri slovanskih narodih, da bolj ko je kateri izobražen, manj je separatističen in bolj je panslavističen. Vseslovanska misel

žije nar krepkeje pri Čelih, pri Slovencih in pri omikanih Rusih, ki so v omiki druge Slované po srečnih okoliščinah prehiteli. Pri naših južnih bratih je tudi stranka napredka za nas, druga je egoistična, in to zastopa "Zastava"; ne smemo je tedaj prehudo, soditi, ker bo čez kratko v naš tabor prihitela, brž ko se jej odprejo politične oči.

Mi smo s "Slovenskim Narodom," ene misli v tem, da pripisujemo jugoslovanskemu programu za sedaj bolj intenzivno moč, da je začasno bolj za nas, nego za zunanji svet; praktični njegovi izvršitvi pa stojé tolike ovire nasproti, da jo zamore le eminentna katastrofa vresničiti. "Pa bati se nič!", je rekel Vodnik, kar še ni, pa bo.

D o p i s i.

Iz Rojana 19. decembra. — Sinoči smo se zopet enkrat dobro imeli. Napravila je naša čitalnica v spomin Prešimov sijajno besedo. Kmalu po poldne začeli so prihajati okoličani in rodoljubi iz Trsta, da so se s časoma napolnile vse čitalnične sobane. Ob pol šestih pričel je veselico naš vrli predsednik kmet Požar, z izvrstnim govorom kateri, je bil z grmovitim ploskanjem sprejet. Povdarjal je posebno, kako nam Slovanom manjka tistega narodnega ponosa, ki daje drugim narodom samošvest in moč, ter dokazal, da smemo tudi mi na svojo narodnost po pravici ponosni biti. Za govorom vrstile so se deklamacije vse v občno zadovoljnost govorjene. Prav in dobro se mi zdi, da se k deklamovanju pripušča tudi mlajši zarod, da se tako navduši že v prvi mladosti za umetnost in narodnost. Za tem je nastopil naš kmečki pevski zbor in zapel vrlo dobro pesem: „Jaz sem Slovan.“ Po petju začela se je igra: „Bog Vas sprimi.“ Igrali so jo naši diletanti, kakor zmirom v splošno zadovoljnost. Posebno se mora pohvaliti trud gospodične M. Veselove, ki se je še le pred kratkem našega jezika naučila, pa je vendar svojo nalogo izvrstno dovršila. Po igri smo še dolgo razveseljevali se v domačem krogu, naši pevci prepevali so nam sladke domače pesme in veselega srea

voščena lučica, na koncih visé pozlačene in pisane prepletke, bliže pri deblu pa so navezana darila za otroke. Ko je vse gotovo, se odprejo dveri, in vsa družina prihiti iz stranske sobe, kjer je bila čakala, k bliščecemu drevesu z občudovanjem in svetim čutilom v sercu, kajti to vse je prineslo dete Kristovo in angelje so prižgali lučice. Ko so se dosti nagledali in lučice jamejo pojemat, se razdelé darila med otroke, enemu krasne, drugemu spet slabejše, — kakor je kateri priden. Tako se razveseljuje na sveti večer tihi krog srečne družine.

Pa saj smo vsi ljudje na svetu samo ena velika družina in Bog v nebesih je hišni oče, mi pa smo njegovi poredni otroci. In ker smo nevboglji in poredni, nismo dobili lepih in cenitih darov za božični večer, ampak šibo, reve in težave, krvavo vojsko in druge nadloge. Poglejmo na nesrečno francosko deželo, kako se tam obhaja sveti večer! Francozom se niso prižgale voščene sveče na smerečjih vejicah, ampak zapalili so jim Prusi cele mesta in vasi, da so pogorele do tal; vboge žene in nedolžne otroke pa, ki so hoteli zbežati, spodili so nazaj v strašni plamen, da jih je objel z žarečim poljubom grozni ogenj in izročil po neizrečeni muki belej

smrti. Silni plamen pa se je dvigal proti nebu, da je bilo daleč krog in krog krvavo-rudeče; med jok žene in vik otrok pa je tulil siloviti veter s čudnim glasom, kakor bi se jokal nad neskončno nesrečo ubozega naroda in klical vse nebeške moči na maščevanje.

In kar jih je všlo pred žarnim plamenom in hladnim železom sovražnikovim nemilej smrti, v ledenej burji begajo po sneženih stezah vtripljajočega srca čez hrib in dol, čez reke in lesove, da bi se skrili pred ljutim, nevsmiljenim vragom. Nesrečni ljudje, kaj stočete in kličete na pomoč, saj vas nihče drugi ne sliši kakor črna noč. Vaši možje in mladenčji pa se borijo z orožjem v roci po dnevi in po noči, na ravnem polji, in po strmih hribih, brez počitka, brez miru; in nar nesrečnejši izmed njih niso tisti, ki jim je oči zakrila večna noč in v svoje naročje vzela hladna zemljica. Kaj vi marate, možje francoski, ako vam predere svinčena kroglica srce, saj vaše hiše so požgane, živina odgnana, vse premoženje poropano, in vaše žene in otroci, Bog ve, ali še živé in kodi tavajo?

Tako nesrečna je danes francoska dežela, ki je bila popred tako cveteča in ponosna. Pet mesecev že

zapustili smo dvorano, v kateri smo že toliko prijetnih ur doživeli.

Pri tej priliki ne morem, da bi ne pozdravil Tebe dragi „Primorče“, da si nam zopet oživel, zastopati naše interese in zagovarjati naše pravice. Da si nam dobro došel!

Iz *Skednja*. V našem mestnem zboru je g. Nakič predlagal, da naj se daca na meso in pijačo poniža ki je pri nas tako visoka kakor nikjer drugodi, ker zadene s svojo težo nar bolj revno ljudstvo, in naj se na kak drug način prenaredi.

Akoravno si je težko misliti, kako bi se to moglo ispeljati, kajti ako se poniža pri mesu in pijači, se mora povišati pri hišnem davku, kar bi vbože ravno tako hudo prijelo za žep, vendar smo hvaležni g. Nakiču, da se je zmislil na nas, in da mu je mar za tisto, kako bi se naše stanje zboljšalo.

Želeti bi bilo, da bi se ta reč prav na tanko preudarila in v pretres vzela, da bi se ne izvlekel ves denar iz revnih ljudi, ampak da bi tudi bogatinom enkrat segli v mošnjo. Jako čudno se mi zdi, da naš poslanec g. Sklemba ni bil pri tisti seji nazoč; ako se tako važnim razgovorom odteguje, moramo misliti, da mu ni nič mar za nas in naš blagor, in da ne zasluži tistega zaupanja, ki smo ga imeli do njega takrat, ko smo si ga volili za svojega zastopnika.

O k o l i č a n.

Drobtinice.

* (V preudarek okoličnim poslancem). Po novi šolski postavi razdeljeno je šolsko svetovalstvo: v deželno, okrajno, in krajno šolsko svetovalstvo. Ta postava pa pri tržaškem municipiju nima tiste koristi ktero je ministerstvo uka z njej namerjavalo; na škodo je namreč nam okoličanom. Trst z okolico, razdeljen je na 23 katastralnih občin, ktere spadajo v administrativnem in političnem obziru vse pod

mestni magistrat. V Trstu je torej po novih šolskih postavah sedež deželnega, okrajnega in krajnega šolskega svetovalstva; navedeni izrazi sicer za *svoobodno mesto Trst* niso pravilni, ker je ime „*municipium*“ kolektivno, in ima tržaški municipij vse funkcije ktere opravljajo v drugih avstrijskih deželah deželni odbori, okrajna poglavarstva in županije, vendar mi smo jih rabili da na nje se naslanjajo opravičimo sledečo svojo tirjatev:

Mi okoličani imamo pravico tirjati, da si smemo voliti krajno šolsko svetovalstvo iz svoje sredine, in sicer v vsaki fari, ktera ima svojo ljudsko šolo.

To tirjatev posebno podpirajo sledeči vzroki:

I. ločene so posamesne občine tržaške okolice od mesta po katastru,

II. po narodnosti,

III. po veri, ker okoličani smo brez razločka katoličani, in

IV. po našem poklicu, ker mi živimo od kmetištva in rokodelstva.

Naša narodnost in naš poklic že torej živo zahtevata, da bode tudi nam dopuščeno o šolskih zadevah govoriti in sklepati; ker močje kateri ne umejo našega jezika, in ne poznajo težav, ktere ima prenašati pri mučnem svojem poklicu okoličan, taci močje ne bodo našemu šolstvu nikdar pomagali na noge. Priporočamo torej zastopnikom okolice, naj to stvar v mestnem zboru sprožijo, in tako ustrežejo potrebi, ktera ima za nas okoličane veliko važnost.

*) (*General Karl Möring*), bivši vladni namestnik za Primorsko, umrl je 26. decembra p. l. na Dunaji. V kakem spominu živi ime Möringovo v Trstu, je naj jasnejši dokaz to, da „*Cittadino*“ naznanivši njegovo smrt, zanj ni imel ne ene besede pomilovanja. Ako bi že morala v Trstu žalovati kaka stranka po Möringu, imela bi pred vsem žalovati stranka, ktere organ je „*Cittadino*“, kajti vse njene želje je ranjki blagodušno podpiral, bil je vselej njen glavni protektor; a danes vidimo da si z enostranskim svojim vedenjem nije pridobil sre, o kterih je mislil, da so mu popolnoma vdana. Veliko manj še pa zadene njegova smrt nas Slovence; vsaj se ne spominjamo nobenega njegovega čina, s kterim bi nam

se koljejo ondi ljudje, ki si eden družemu nič ni storil, in jezera na jezera jih je že poromalo v cvetu svojega življenja v krtovo deželo, od koder nobenega ni več nazaj. In še ni videti strastnemu boji ne konca ne kraja. Francoz je preponosen, da bi se vdal, Prus pa ga hoče popolnoma ponižati. Nemci so si priborili zedinjenje in cesarsko krono, ki si jo bo postavil na glavo pruski kralj Viljem. Pa tudi njim ni dano uživati čistega veselja: kako se hočejo žene in otroci veseliti okoli božičnega drevesa, ko skoraj ni nobene hiše, kjer bi ne jokali po očetu ali sinu, ki mu je daleč v tuji deželi vgasnila življenja luč; in te same vtrnjene luči ne morejo nadomestiti vse lučice na drevesu. Koliko solzá je preliti in koliko ljudi je nesrečnih zavoljo enega samega ali dveh človekov!

Poglejmo še po drugih narodih v Evropi, koga so se veselili na božični večer? Spanci so dobili vendar enkrat kralja, Italjani so vzeli papežu Rim, Angležem in Turkom pa je vrgel severni stric, ki mu pravijo tudi ruski medved, kosčke raztrgane pogodbe od leta 1856 pred noge, ki jih zdaj s strahom pobirajo, pa ne vedo, kaj bi počeli z njimi.

In mi Slovenci in Slavjani sploh, kakò je nam? Gotovo ne dobro. Vedno nam je berič za petami ali

z dačnimi bukvicami, ali z vojaškim listekom ali z „vorladengo“ k sodnji zaradi političnih prestopkov. Naša pravična zahtevanja se še vedno prezirajo in zasmehujejo. Le eno nam je ostalo, namreč upanje, da bo enkrat bolje; saj *mora* biti.

V takem položaji so nas našli božični prazniki, za božičem pa novo leto. Na novega leta dan pa je navada, da si znanci in prijatelji vošijo med sabo vse dobro. Jaz pa, in vem da tudi ti, ljubi čitatelj, želiva vsem ljudem in narodom na svetu vse dobro. Bog daj Nemški in ubogi Francozki deželi kmalu srečni mir nazaj, in zaceli jima skeleče rane, ki jih je vsekala huda vojna! Spancem je želeto, da bi bil njih novi kralj boljši, nego pregnana kraljica, da bi na noge pomagal tej zanemarjeni in revni deželi, ki je bila nekdanj takó cveteča in bogata. Italjani bi dobro storili, ako bi bolj na tisto gledali, kakó bi se v lastnem domu vredili, da bi postali srečni in zadovoljni, nego na to, kakó bi odgovarjali na Gorčakove note. Angleži naj bi bolj skrbeli, kakó bi zadovoljili svoje podložne narode (Irce, Hindostance), nego da mislijo na to, kakó bi galvanizirali mrtvo truplo, ki se oživiti ne da. In Turkom kaj bi želel?

bil dokazal, da mu je mar za našo blagost, mar za naše opravičene tirjatve; pač smo si pa dobro zapomnili, da nam vladni namestnik Möring nije dovolil delalskega društva, da je Möring zavrgel prošnjo zaradi osnovanja telovadnega društva, da je vsled Möringovega upliva pri vladi, bil razpuščen okolični bataljon — in tako bi gospodu Möringu mogli še naštetati kope enacih dobrot, katerih se tržaška okolica z britkimi občutki spominja. —

(*Časopisje*). „Zatočnik“, pobija v št. 289 nasprotovanja „Zastave“, v zadevah jugoslovanske zveze, ter pravi med ostalim: „Mi mislimo, da je pripravneje in koristneje za južne Slovence, da na tem potu idejo do svojega cilja, nego nadejati se problematične propasti monarhije in čakati pomoči od narodov prek Save in Une, katerih eni sami po naši pomoči zdihujejo, drugi misleči samo na sebe se ne obotavljajo, složiti se vsaki čas z našimi protivniki, ako se jim od njih kaka korist pokaže.“ Konečno nas Slovence „Zatočnik“, zagotavlja, da nam hočejo Hrvatje zvesti bratje ostati.

„Zukunft“, nam Slovincem očita, da smo mi nar bolj gojili provincializem; nam se pa dozdeva, da ravno mi nar manj; da nismo sprejeli hrvaščine za svoj književni jezik, je imelo svoje dobre uzroke.

Nadalje nasvetuje „Zukunft“, nektera sredstva, kako bi se mogli južni Slovani književno zediniti, namreč da bi se v časopise, posebno humoristične, sprejemali članki in dopisi v hrvaškem in slovenskem jeziku. Morda bi to ne bilo napak; kaj ko bi poskusili?

(*Iz mestne čitalnice*). Pevcem tržaške čitalnice naznanjamo v imenu pevskega odbora, da so pevske vaje vsako sredo in soboto ob osmih zvečer. Nepotrebno se nam zdi, opominjati gospode pevce, naj te vaje pridno obiskujejo, ker sami vedò, kolike vrednosti je vsaki čitalnici dobro izurjen pevski zbor.

(*Slovenska matica*) je sklenila v svoji veliki seji 1. p. m. da bo namesto velikega, za zdaj izdala „mali naučni slovník“ za vsakdanje potrebe. Tudi bode skrbela za izdavanje šolskih knjig za ljudske in srednje šole. Njeno premoženje brez knjig in hišne opreme znaša nad 53.700 gld.

Naj se vdajo v nemilo osodo in naravni zakon, ki zahteva njihov odhod iz zgodovine, ker nimajo več moči življenja v sebi. Kaj se bo oklepal onemogli starček življenja, in kaj zahteva trohljivo drevo družega, nego da segnije.

In nam Slovanom Bog daj da bi kmalu nastopili na odmerjeno nam mesto, in da bi svojo nalogo sijajno in slavno dovršili!

— 553 —

Pisma z Dunaja.

I.

Blaga gospodičina! Teško je v teh razburjenih časih kaj pisati, in posebno za Vas mlado žensko, toda Vam vendar moram, ker sem pri slovesu častno besedo dal, da se bodem Vas včasih spominjal. Listov pa ne bom na dom pošiljal, ker ljudje, vidè pismo-noša, bi lahko sodili, da so od Vašega ljubčka, temuž razglaševal jih bodem po „Primoreu.“ Ob enem nastopim tudi pot slovenskega literata, kar mi bode morda še kaj slave doneslo, posebno ker pri nas slovi že vsakdo za pisatelja, za pesnika, ako je le

(*Delavsko društvo*). Slišimo, da se med našimi delavci zopet pretresuje misel, kako bi se v Trstu dalo ustanoviti delavsko društvo. Prosimo tiste gospode, ki jim je mar za to Slovincem v Trstu naj bolj potrebno društvo, naj stopijo z nami v dogovore, da bomo s svojimi močmi zamogli v ta namen v našem listu delati.

(*Vreme v Trstu*) je bilo zadnje dni jako slabo. V soboto je deževalo, čez noč pomrznilo, da je bilo vse ledeno in jako nevarno za hoditi; eden je tako nesrečno padel, da je čez nekoliko trenutkov umrl; več se jih je izpodrsnivši ranilo. V očigled tolike nesreče pri zadnjem ledenem vremenu prašamo slavni magistrat, zakaj ne najame, kakor druga leta okoličanov, da bi ulice očistili in tako meščane rešili nevarnosti, sebi pa kaj prislužili.

(*Mestni Magistrat*) je sklenol, da bodo vsi hišni posestniki, ki niso pri zadnjem slabem vremenu očistili pred svojimi hišami tal, morali plačati 25 gold. globe.

(*V Ketnari*) slišimo, da se je te dni porušil zvonik. Sreča je, da se je to zgodilo po noči, ker ako bi se bil porušil zvonik po dnevu, znala bi biti nesreča velika; bili so ravno božični prazniki in cerkev cele dni polna ljudi.

(*Česka realka*). Cesar je dovolil, da se zida v Pragi posloplje za česko višo realko na državne stroške.

(*Mraz*). Na Českem je letos hud mraz (18-27 stopinj pod ničlo). Tudi v Hamburgu se je Laba z ledom pokrila.

(*Upor v Dalmaciji*) je napravil vladi stroškov više 4 milijone. Samo za kupovanje konjev in mul se je potrosilo više 37.000 gld., za telegrafiranje pa 8400 gld. itd., in zato se ni čuditi, da se je nabrala tako velika številka. In kdo je vsemu temu kriv? Vladni nesposobni uradniki! Ogri so veliko-dušno dovolili, da hočejo od teh stroškov plačati tretino. Kdo pa bo plačal druge dve? Mi reveži!

„S. G.“

(*Sreberne šestice*). C. k. finančno ministerstvo je oglasilo, da se bodo še sreberne šestice od l. 1848 in 1840 od 1. decembra t. l. dalje prijemale pri

kak reven dopis za ta ali oni list skoval, ali če je par neukretnih rim zveržil. Pisal Vam bodem, v čemer bo, brez vsacega posebnega reda, včasih tudi že zastarane reči, kakor n. pr. že hitro danes. Pisati Vam mislim o Preširnovi slavnosti na Dunaji. Nikdar bi se ne bil upal kaj tacega pisati, ako bi Vas ne poznal kot veliko čestilko Preširna in njegovih poezij, tako čestilko, ktereje so Preširnovae poezije popolnoma v oblasti, ktereje so Preširnovae poezije edino tolažilo v tužnih in žalostnih urah, ktereje so Preširnovae poezije nad vse. Pišem Vam pa tudi za to, da zveste, da mladina slovenska vè tudi na tujem svojega največega moža, Vašega največega ljubljence, spodobno se spominjati.

Preširnova slava je bila še v ne dolzem času zelo omejena. Slovenci sami in med njimi njih vodniki so bili tako zaslepljeni, da Preširna še kot pesnika priznati niso hoteli. „Kdo bo pa take pijance čestil?“ se je mož, ki ima pri nas veliko veljavo, oglasil, ko ga je nekdo priganjal, naj se enkrat mesto Vodniku pa Preširnu na čast beseda da. Ali danes je vse drugače. Drugi december je jasno pokazal, da v slavi Preširnovi se strinjajo vsi Slovenci, vsi Slavjani. Obilo zbrano občinstvo, in ogromno število

vseh c. k. blagajnicah ali za dačo, ali se bodo zmenjale za drugi denar. Zdaj vendar ne veljajo več 10 kr. a. v., temuč samo 8 kr. a. v. Vsak pa tudi lahko zahteva vrednost srebra za nje.

* (*Mont Cenis*), gora, ki loči Italijo od Francije, je prevrtana; skozi njo drži železna cesta in hlapec ki prevaža osebe potrebuje pol ure, da pride izpod gore zopet na svetlo; to je velike važnosti za obe deželi.

* (*Imenovanje*). Za ministra notranjih zadev na Ruskem je imenovan knez Čerkavski, odločen slavyanophil.

* (*K boju*). Na Francozkem so se zopet enkrat hudo vdarili pri Amiens-u. Pruski general Manteuffel je zgrabil francosko severno armado. Francozi in Prusi se hvalijo, da so zmagali. 27. grudna so začeli na Pariz streljati.

* (*Konečna obravnava v Pragi*) zoper skrivno društvo „Blanik“ zaradi veleizdajstva katero je trosilo neki veleizdajne plakate. Obtoženih je sedem mladenčev, katerih najstariji je 23 let, drugi so po 16, 19 let stari. Dobro se odrezujejo na vse vprašanja, ter eden družega ne izdado. Pisaje te vrste, dobili smo ravno v roke razsodbo. Obtoženec Burkhardt je obsojen na 6, Drahokoupil in Rzehak na 5 let težke ječe!! — Pričakovati je, na bodo nemški dijaki na Dunaji, ki so kričali „na tla z Avstrijo!“, vsaj na 20 let zaprti, ker so starejši in bolj omikani, tedaj vedo, kaj delajo. Kako živo rodoljubje navdaja češko mladino, se vidi iz pisma, katero je eden obtožencev pisal iz ječe svojim roditeljem skrivši ga v suknjo, ki jo je domù poslal. Povzamemo iz pisma to le:

Iz kriminala.

Predragi starši!

Ravnokar sem slučajno našel košček svinčnika in podvizam se, da Vam pišem nekoliko vrstic. Veseli in žalostne novice imam na Vas. V soboto 9. julija sem imel zadnje zaslišanje, in gospod sodnijski svetnik je bil tako dober, naznaniti mi, da sem s svojimi tovarši vred veleizdajstva obtožen. Celo svoje življenje v tem trenutku pred sabo vidim. Čutim se srečnega in povzdignjenega. Od kar sem

tukaj, ni prišla izdajalna beseda iz mojih ust; ničevi čuti nikdar niso bivali v mojih prsih.

Ihtim v sponah, od nikogar pomilovan, ako ne Vas in moje domovine, ki je prišla za mano v temoto moje reve, z milim, osrečevalnim smehljanjem, ki mi je žar neskončne ljubezni božje; jaz sem trdne volje, vdati se pogumno in brez strahu svoji osodi.

Ne zamoreš reči, dragi moj narod, ka nisem tvoj prezvesti sin. Drugi bi v tem strašnem samozaporu morda obupal, meni pa je lahko, in z veseljem me navdaja misel, da narod, kterega sinovi iz neskončne ljubezni do njega vse muke ječ voljno trpijo in kterim samosvest zadostuje, da so vrli pomaganci pri delu, ki ga svet že zdaj z začudenjem gleda, — da tak narod mogočen duh navdušuje, da taka domovina ne more propasti!

Ponosen sem na svoj narod. Črna zemlja naj me pogrezne, ako ga zatajim!

Obrišite si toraj solzé, dragi starši. Zmagonosen bom prišel iz tega boja. Vaš I. I.

* (*Nesreča na lovu*). Pri Pozunu na Ogerskem sta šla dva mlada prijatelja na lov. Eden pade, puška se sproži in vstrelil družega, ki je pred njim hodil. Od prevelike žalosti je potem ostali tudi sam sebe vstrelil.

* (*Tat kot mož beseda*). Nek tat v Pragi je dosedel svojo kazen, in prišli so ga izpuščati. Njemu pa je bilo žal, da mora iz ječe, kjer se mu je prav dopadlo, toraj reče beriču: „Saj bom kmalu nazaj prišel“. Komaj je na prostem, gre spet krast, in ko ga ugrabijo in nazaj v ječo pripeljejo, reče: „No, kaj nisem mož beseda?“

Knjizevnost.

V Mariboru izdali so lastniki in vredništvo „Slov. Naroda“, slededeče vabilo na naročbo:

Od leta do leta množeče se število naših naročnikov, pohvalno priznavanje enako mislečih, in strastno napadanje sovražnih časopisov nam je spodbudljiv dokaz, da se „Slovenski Narod“ v prijateljskih kakor v nasprotniških krogih od dne do dne bolj priznava in uvažuje kot glasilo slovenskega naroda,

(bilo jih je 23) došlih telegramov — „od zelenih bregov bistre Soče“ do zlate Prage, — so nam tega veseli dokaz. Da celo študentje svobodne Švice, „kamor zatiralcev roka ne sega,“ so se tisti dan spominjali z nami velikanskega Preširnovega duha. Pisatelj slovenske literature ne bode smel tega dneva prezreti! Tisti dan je bil dan pravega bratoljubja, kterega je Preširnov prijatelj Smolè zastonj po svetu iskal; — bil je, da po evangelji govorim, en pastir in en hlev. —

Programa Vam tukej nočem naštevati, saj ga imate menda pred seboj. Le nekaj kratkega. Prvo pesem, katero so Slovenci združeni s Čehi peli, je bila „na moru,“ katero je znani slovenski skladatelj Dav. Jenko zložil. Muziči trdè, da je to njegova najboljša kompozicija, dà, še veliko bolj karakteristična nego „Naprej.“ Mornar, koji zastonj ugodnih vetrov prosi, se v obupu raztogoti, ter pravi, ako nočete že pihati, pa „razbite ladju moju.“ To je pesnikova misel. Skladatelj pa je to misel tako dobro izrazil, da ga poslušalec ume, tudi ako nij nikdar omenjenih besed čital.

Skoda je, da se pri nas pesem, prava simfonija, premalo ali nič ne pozna.

Drugo pesem, katero so pevci na oder spravili, so „cigani“ od Vogel-a. Pesem je učinila jako mnogo efekta, ali kar umetelnosti tiče, zaostaja za ono „na moru.“ Jako lep je sicer tukej tenor solo, kterega je tudi g. Russ mojstersko izpeljal, ali spominja nas preveč na italijanske opere, torej premalo originalen.

Kaj pa koncert na kontrabasu? Človek kteremu je ta nerodni instrument znan, gotovo ne more nič lepega in prijetnega pričakovati, a občudovati smo morali vendar nepopisljivo izurjenost Sladekovo, kateri je takemu brusu nepričakovane glasove izvalil.

Pisati bi Vam imel tudi o jako lepo zloženem govoru g. Leveca, o „gorkejši“ deklamaciji g. Krsnika in o marsičem družem, ali bojim, da bodem predolg, in dolgočasen posebno ker moja pisava nij veliko prikupljiva *)

Sprejmite moj pozdrav!

Vaš

K. Kovačev.

*) Vašim pismom bode „Primorec“ srčno rad odpiral svoje predele, ter Vas že zdaj v inenu Preširnove čestitke zagotavlja, da je nikakor dolgočasila ne bodo. Vred.

kot branitelj njegovih pravic in neustrašljivi delavec za boljšo prihodnost tlačenega in mnogo preziranega naroda. Ako je tudi naše narodno početje tirjalo mnogih, med nami nenavadnih žrtev moremo danes oziraje se na triletno svoje težavno delovanje z notranjim zadostjenjem oglašiti: «Slovenski Narod» sloji na tradnih nogah, njegov obstanek je zagotovljen. Če tudi ne že prve dni prihodnjega leta bode gotovo lekom prvega četrtletja oblekel novo, okusnejo in primernejšo obleko. Negledé na stroške bomo skrbeli, da bode list tudi v vredniškem oziru zadostoval tirjatvam, ki jih more slovenski narod dandenes slaviti do političnega časopisa pisanega v njegovem narečju. Vsi naši dose-danji sodelavci so nam tudi za prihodnje leto obljubili svojo pripomoč, naša neprestana skrb a bode, da vedno več delav-nih moči privabimo v svoje okrožje in da tako list pomnožimo in dopolnimo ne le v zunanji obliki, ampak tudi v zadržaji in raznovrstnosti. Ne od nas, ampak edino le od slovenskega občinstva, zlasti od tistih, ki so do zdaj mlačni ali nezaupni gledali na naše pošteno in nesebično narodno delovanje, bode odvisno, ali bode mogel «Slovenski Narod» v prihodnje večkrat nego trikrat na teden izhajati, in podpisani bodo z veseljem pozdravili dan, kojim bode mogoče izhajati dnevnik, kakoršnega v denasnjih prevažnih časih potrebuje vsak narod, ki si hoče svoj obstanek zagotoviti in z drugimi narodi napredovati.

Za zdaj bode «Slovenski Narod» po starem programu in ob desedanjih dnevih izhajal in velja:

Po pošti:

za vse leto 10 gl. — kr.
» pol leta 5 » — »
» četrt leta 2 » — »

Naročnina naj se izvoli pošiljati po poštah nakaznicah.

Obrtno in kupčijsko občinstvo pri tej priliki opominjamo na naš inseratni oddelek. Naznanila priobčena v «Slovenskem Narodu» se najhitreje razvedajo po vsem Kranjskem, dolenjem Štirskem, in Koroškem, v Primorji, na Goriškem, v Istri, na Hrvaškem in tudi po drugih krajih. Naznanila računimo po nizki ceni, v tujih jezikih pisana brezplačno predstavljamo.

Mi iz našega stališča, storimo prijetno dolžnost, da „Slovenski Narod“ priporočamo vsem rodoljubom, katerim srce gori za napredek slovenskega naroda; podpirajmo z združenimi močmi ta edini naš list, kateremu se je po mnogih žrtvah naj odličnejših slo-venskih rodoljubov posrečilo, prinašati nam trikrat na teden mile in nemile novice iz naše domovine, ter krepko in junaško zastopati prve naše interese. *Daj Bože!* da mu bode v kratkem mogoče, potenci-rati svoje blago delovanje z vsakdanjim izhajanjem!

* V Ljubljani začne z novim letom izhajati nov list „Vrtec“, za slovensko mladino. List je pod-učljivega zadržaja in velja 2 gl. 40 kr. na leto. Naročnina naj se pošilja vredniku Ivanu Tomšič-u,

učitelju na c. k. vadnici (kapucinsko predmestje št. 52) v Ljubljani.

Priporočamo ta list posebno starišem, ki imajo otroke v šolah.

Cenik različne robe v Trstu.

Franko kolodvor Trst.

Žaganice kranjske:

od 10 do 14,	1200	po f. 68 do f. —
» 8 » 9	850	» » 38 » » —
skurete	1200	» » 36 » » —
remlji $\frac{3}{4}$ nemški		» » 34 » » —

Žaganice štajerske:

od 10 do 14,	1200	po f. 72 do f. —
» » » 9,	850	» » 42 » » —
skurete	1200	» » 42 » » —
remlji francoski $\frac{3}{4}$		» » 40 » » —

Žaganice koroške:

od 10 do 14	1200	po f. 82 do f. —
» 8 » 8	850	» » 48 » » —
skurete	1200	» » 55 » » —
remlji $\frac{3}{4}$ benč.		» » 52 » » —

Moka I Kaiser		po 12 f. 50 kr. cent.
II fein		» 10 » 50 » »
III pol		» 9 » 50 » »
Auszug		» 8 » 75 » »

Otrobi		» 2 » 80 » »
Fežol rudeči		» 5 » 80 » »
» zeleni		» 6 » — » »
» rumeni		» 6 » 45 » »
» kanarin		» 7 » — » »
» lokes		» 6 » 75 » »
Slive		» 7 » 50 » »
Maslo		» 52 » 50 » »
Slanina (špeh)		» 33 » — » »
Seno konjsko		» 2 » 30 » »
» kravje		» 2 » 70 » »
Slama boljša		» 2 » 40 » »
» slabeja		» 1 » 80 » »
Krompir		» 2 » 50 » »

LISTNICA.

Gosp. P. Sk... v Gradcu: Dopis dobili, vendar za take zadeve imamo premalo prostora. Hvala za poslane naročnike. — Gosp. I. K... v Mariboru: Hvala za poslano. — Gosp. Fr. R... na Dunaji: Drago nam bode. — Gosp. M. K. v Materiji: Vaši želji ustrezemo v prihodnjem listu, za zdaj prepozno. — Kmečka Čitalnica v Mirnu pri Gorici: Storili, kakor ste želeli. — Vsi č. gg. katerim na tem mestu nismo odgovorili, dobijo v kratkem odgovor v posebnih pismih.

Zavarovalno društvo

„VIKTORIJA“

Istina za poroštvo 5,000,000 goldinarjev.

Društvo zavaruje po zelo nizkih premijah, in sicer:

- zoper škodo ognja;
- zoper škodo, ki nastane pri prevažanju na suhem in na morju;
- zoper točo;
- za življenje.

Dober uspeh, s katerim dela društvo po celi Avstriji in tudi v sosednjih državah, spodbuja nas, da ga posebno slovenskemu občinstvu iskreno priporočamo. Drže se načel narodne ravnopravnosti, občujemo s slovenskim narodom sploh v slovenskem jeziku in je naše društvo prvo, ktero je tej opravičeni želji slovenskega občinstva že pred več leti ustreglo. Posebno pa morajo vsakemu posestniku priporočati naše društvo izvrstni pogoji, pod katerimi zavaruje zoper škodo ognja, bodisi za nepremakljive ali premakljive predmete.

Zavarovalnica „Viktorija“

v Trstu. Via Campanile N.° 5, II. nadstropje nasproti nove pravoslavne cerkve.

CARLO SCABAR

Via S. Sebastiano šte. 4 v Trstu
priporoča velečestiti duhovščini, gospodom
učiteljem in sploh vsemu občinstvu, po

naj nižji ceni

papir in načrtane poslovne knjige, pri-
prave za pisavo, podobe svetnikov različne
velikosti, bodisi najličnejše ali bolj pri-
proste; molitvene bukvice v **sloven-**
skem, nemškem in italjanskem jeziku
v zelo obilem številu; orodje in priprave
za slikarje in bukvoze. Kdor nas počasti
z večim naročilom, temu priznavamo
primerni rabat. 2 (1)

Prodaja odej

ali

tako imenovanih „plaht“ iz
čiste volne.

Ker sem kupil pri razoroženju c.
kr. bojnih ladij bogato zalogo ve-
likih, enogubnih in dvogubnih **plaht**
iz volne, ktere so posebno rabljive
za **odeje**, za potovanje, za konje
i. t. d., jih gorko priporočam vsa-
cemu; kajti izvrstno so tkane in
jim mokrota čisto nič ne škoduje.
Plahte ali odeje prodajajo se v ma-
gacinu „Via Nuova“ št. 3, in sicer
zadej za poslopjem policijskega vod-
stva blizu „Hôtel de la Ville“ v
Trstu po 3, 3½, 4, 5 do 6 gold. i. t. d.

Kdor jih kupi več skupaj, te-
mu pridejo primerno ceneje. 3 (1)

Trgovina z obleko

A LA VILLE DE MILAN

Corso št. 8

ima bogato izbiro vseh vrst po
najnovejši šegi krasno in dobro
narejene obleke za moške in prodaja
po cenovniku:

Povrhne suknje po šegi od 12 do 30 gld.
Kratke suknje za jesen

i zimo	od 10 do 25 gld.
Suknje za jesen in zimo »	14 » 28 »
Paletó za zimo.	18 » 70 »
Plašče in haveloke »	20 » 38 »
Črne suknje za pir »	18 » 35 »
» » za gg. duhovne »	34 » 36 »
Zimske hlače	7 » 15 »
» » črne	9 » 16 »
Razne telovnike	8 » 10 »

Naročila vsake vrste, tudi
na **surke** se sprejemajo, in zadovali
se vsak v najkrajšem času in po
prav nizki ceni. 4 (1)

Robert Pecoroni.

Piazza della Borsa šte. 602-7

priporoča se čestitemu občinstvu za
vsa dela, ki spadajo v okrožje
graviranja in **visokotiska**,
po naj nižji ceni. 5 (1)

V bukvarnici A. REICHARD & COMP.

Via Ponte Rosso Nr. 3

je ravno kar prišlo na svetlo v

SLOVENSKEM JEZIKU

Evangelije po sv. Luku.

Knjiga je v platnu vezana.

Cena: 6 soldov.

Popred je prišlo na svetlo:

EVANGELIJE SV. MARKA.

Evangelije sv. Matevža.

Cena: 6 soldov.

6 (1)

„SLAVIJA“

vzajemno-zavarovalna banka v Pragi

Je prvo vseslavjansko društvo

in prvi korak,

da bi se dovršila slavjanska vzajemnost.

Delovanje banke „SLAVIJE“ se razprostira na naslednje oddelke
in sicer:

- I. oddelek na vse baže zavarovanja za življenje,
- II. „ „ „ „ „ smrt,
- III. „ vzajemna podedovanjska društva,
- IV. „ zavarovanje zoper vsako škodo ognja.

Del čistega dobička zavarovalnega oddelka za ogenj se za zelo dober namea obrne
in se skličujejo zarad tega na §. 3 pravil oddelka IV.

Oglase sprejemlja iu zahtevane pojasnila poslužno podaja:

Glavno Opravilstvo v Trstu

France Pleše

Via S. Spiridione N. 5.

7 (1)

Častitim bralcem „Primorca“ priporočam svojo
gostilnico na Kozarnskem trgu

(Hotel Europa)

v **Trstu**. — Dobivajo se tù lepe izbe in tudi
jedi zelò po ceni.

France Krasnik.

8 (1)